

GENELGE

Başbakanlıktan:

Konu: Acil Sağlık Hizmetlerinin Sunumu.

GENELGE 2008/13

Bilindiği üzere, Anayasamızın 17 nci maddesine göre herkes yaşama maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. 56 ncı maddesi de Devlete, herkesin hayatını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlama görevi vermiştir.

Bu çerçevede vatandaşlarımızın sağlıklı yaşamasını sağlamak amacıyla adil, eşit, ulaşılabilir, etkin ve kaliteli bir sağlık hizmeti sunabilmek için başlatılan Sağlıkta Dönüşüm Programı başarı ile uygulanmaktadır. Sağlık kurum ve kuruluşlarınca hizmet sunumunda en küçük bir aksamaya müsamaha gösterilemeyeceği bilinmekle birlikte, son zamanlarda acil sağlık hizmetlerinin sunumunda vatandaşlarımızın münferit mağduriyetler yaşadığı gözlenmektedir.

Doğru ve zamanında yapılan tıbbi müdahale hayat kurtarmakta, en küçük gecikme, telafisi mümkün olmayan olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Acil tıbbi müdahale gerektiren durumlarda, hastanın uygun tedavisinin yapılabileceği sağlık kuruluşuna en hızlı şekilde ulaştırılması ve gereken müdahalenin zamanında yapılması hayati önem taşımaktadır. Bu sebeple, acil tıbbi müdahaleyi gerektiren durumlarda hastanın uygun bir sağlık kuruluşuna gecikmeksizin ulaştırılması ve hastanın getirildiği sağlık kuruluşunca da, gereken acil müdahalelerin öncelikle ve ön şartsız yapılması insanî bir görev olduğu gibi hukukun da gereğidir.

Anayasa, 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun, 2219 sayılı Hususi Hastaneler Kanunu, ilgili personel kanunları, Tıbbi Deontoloji Nizamnamesi, Sağlık Bakanlığınca yürürlüğe konulan Acil Sağlık Hizmetleri Yönetmeliği ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre, özel veya kamu ayrımı yapılmaksızın tüm sağlık kuruluşlarının acil durumlarda hastaya gereken tıbbi müdahaleleri yapmaları zorunludur.

Bu itibarla, üniversitelere ait araştırma hastaneleri dahil olmak üzere kamu ve özel tüm sağlık kurum ve kuruluşlarının, acil vakaların kabulü, gerektiğinde başka bir sağlık kurumuna nakli ve tedavi masraflarının karşılanması hususlarında aşağıdaki kurallara titizlikle uymaları gerekmektedir:

1) Acil sağlık hizmeti vermekle yükümlü bulunan sağlık kuruluşları, acil vakaları hastanın sağlık güvencesi olup olmadığına veya ödeme gücü bulunup bulunmadığına bakmaksızın kabul edecek ve gerekli tıbbi müdahaleyi kayıtsız-şartsız ve gecikmeksizin yapacaktır. Hiçbir sağlık kuruluşu acil olarak gelen hastalara yeterli personeli veya donanımı olmadığı, ilgili birimi veya boş yatağı bulunmadığı, hastanın sağlık güvencesi olmadığı ve benzeri sebepler ile gerekli acil tıbbi müdahaleyi yapmaktan kaçınmayacaktır.

2) Hekim tarafından tıbben acil olarak değerlendirilmeyen olgularda, tıbbi ve hukuki sorumluluk sağlık kuruluşunun uhdesinde kalmak üzere gerekli yönlendirme yapılacaktır.

3) Acil vakalarda, yoğun bakım hizmeti dahil olmak üzere gerekli ilk müdahale yapılarak hastanın stabilizasyonunun sağlanması esastır. Stabilizasyonu sağlanamayan veya stabilizasyonu sağlanmakla birlikte ileri tetkik ve tedavi amaçlı başka bir sağlık kurumuna sevkine lüzum görülen hastaların nakli için 112 komuta kontrol merkezi ile irtibata geçilecektir. Sağlık kuruluşunda yatarak veya ayakta tedavi görmekte iken durumu ağırlaşan ve acilen başka bir sağlık kuruluşuna sevki gereken hastalar için de komuta kontrol merkezi ile temas kurulacaktır.

4) Hasta yakınları veya hastanın tedavisini üstlenen sağlık kuruluşu, hastanın acil sevkini kendi imkânlarıyla yapmak istemeleri halinde, sevk edilecek sağlık kuruluşu ile irtibat kurmak ve hastanın mağduriyetine meydan vermemek, durumu komuta kontrol merkezine bildirmek kaydıyla nakli gerçekleştirebileceklerdir.

5) Acil hastanın sevk edileceği sağlık kuruluşunun belirlenmesi ve nakil işlemleri komuta kontrol merkezinin yonetiminde ve koordinasyonunda yapılacaktır. Komuta kontrol merkezi, hastaya ait bilgileri alacak, bu bilgiler işığında hastanın hangi sağlık kuruluşuna sevk edileceğine karar verecek, ilgili kuruluşun yetkilileriyle irtibata geerek gerekli gorusmeleri yaptıktan sonra hastanın nakline engel bir durum yoksa, sevk icin ambulansa cikis emri vererek naklin gercekleştirilmesini sağlayacaktır. Gerektiğinde intikal suresini kısaltmak amacıyla yukarıdaki işlemlerin bir kısmı hasta yola cıkarıldıktan sonra yapılabilir.

6) Tum yataklı tedavi kurumları Sağlık Bakanlığınca belirlenen esaslar ve kurulmuş bulunan cagrı kayıt ve operasyon yonetim sistemi cercevesinde yatak kapasitesi, doluluk oranları, fiilen calışan uzman hekim durumları gibi bilgileri guncel olarak komuta kontrol merkezine vermekle yukumludur. Butun sağlık kuruluşları, komuta kontrol merkezinin calışmalarında gerekli yardımı ve kolaylığı sağlamak, acil vakaya ait tıbbi bilgileri vermek ve komuta kontrol merkezinin nakille ilgili talimatlarına uymak ve sevk edilen hastayı kabul etmek zorundadır.

7) Acil olarak sağlık kuruluşuna muraat eden hastaların acil tıbbi mudahale ve tedavileri yapılırken hicbir surette tedavi masraflarının nasıl karşılanacağı sorgulanmayacaktır. Hizmet bedelinin tahsili ile ilgili işlemler acil mudahale sağlandıktan sonra yapılacaktır.

8) Acil vakalarda acil sağlık hizmetinden yararlananlardan sosyal guvencesi bulunan kişilerin hizmet bedeli ilgili sosyal guvenlik kurumundan tahsil edilecek ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 73 uncu maddesinin yedinci fıkrası gereğince hastadan ayrıca ucret farkı talep edilmeyecektir.

9) Herhangi bir sağlık guvencesi olmayan vatandaşlarımızdan odeme gucu bulunmayanların acil sağlık hizmeti bedelleri kendilerinden talep edilmeyecektir. Bunlardan kamuya ait sağlık kuruluşlarından ve ayakta teşhis ve tedavi yapan ozel sağlık kuruluşlarından acil sağlık hizmeti alanların hizmet bedelleri 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hukümleri cercevesinde sağlık kuruluşunun bulunduğu yer sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfından talep edilecektir. Bu konuda gerekli tedbirler ilgili vakıf başkanlıklarınca alınacaktır. Ozel hastanelerden acil sağlık hizmeti alanların hizmet bedelleri ise talep edilmesi halinde 2219 sayılı Hususi Hastaneler Kanununun 32 nci, 5393 sayılı Belediye Kanununun 38 inci ve 60 inci, 5216 sayılı Buyuksehir Belediyesi Kanununun 18 inci maddeleri gereğince sağlık kuruluşunun bulunduğu yerin belediyesince odenecektir. Bu amacla belediyelerce butcelerine yeterli odenek konulacaktır.

10) Bu Genelge hukümlerine uymayanlar hakkında gerekli adli ve idari işlemler yetkililer tarafından ivedilikle yapılacaktır.

Bilgilerini ve gereğini onemle rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan